

תקצירים בעברית

עתידו של הלוח העברי

יוסף יצחק אייזלר

חוץ ממומחים מעטים, רוב היהודים, אף מלומדים ורבנים, עודם מאמינים שהמעבר מן הלוח על פי הראייה ללוח על פי החישוב היה מוחלט והלוח הקבוע קיבל מיד את צורתו הסופית. במאמרי אשר יצא לאור ב-"Tradition", חוברת ל"ח (תשס"ד), ניסיתי לשרטט את תולדות הלוח העברי מתקופת המשנה, בראשית המאה השלישית בערך, עד שנת ת"ך למנינם. הוכחנו את קיומן של מובאות חשובות בתלמוד המאפשרות לתאר את התפתחותו של הלוח העברי. גם הוכחנו שהלוח הקבוע הוסיף להתפתח באותו זמן ולא קיבל את צורתו הסופית אלא בראשית המאה העשירית. כדי לעיין בשאלת עתידו של הלוח העברי נברקות השיטות העיקריות של הרבנים שנודעו בהקשר תולדות הלוח העברי והמעבר שלו מן הלוח על פי הראייה אל הלוח הקבוע. אנחנו מתבוננים גם בעתידו של הלוח העברי, ובייחוד בשאלה האם מותר לשפר את לוחנו הקבוע. לדעתנו אכן מותר לשפר, בעיקר אם אפשר לעשות כן בלי שהרוב יבחין בדבר. לבסוף אנחנו משרטטים את מבנהו של הלוח העברי בעתיד הרחוק, לכשתחודש הסנהדרין. מקובל על רוב הקהל שחידוש הסנהדרין יביא לידי חידוש הלוח על פי הראייה. אנחנו מראים שגאונים חשובים כמו רב האי גאון נוקטים שיטות שונות. הרבגוניות הגדולה של שיטותיהם יוצרת מבוכה ומשאירה את השאלה עומדת בעינה. הפתרון יישאר בידי הסנהדרין שעתידיה להתחדש והיא שתפסוק בלא ערעור.

האם אפשרי גיור בלי קבלת המצוות?

דעתו של הרמב"ם

נתן אביעזר

שאלת מעמדו של גיור שבו המועמד לא קיבל על עצמו קיום מצוות היא נושא לדיון רחב ופולמוס ציבורי במדינת ישראל. האם גיור בלי קבלת המצוות תקף או לא? נציג בפרוטרוט את פסיקת הרמב"ם בשאלה זו. נראה שלדעתו המועמד נדרש למילה וטבילה – דרישות שונות לחלוטין מן הדרישה לקבל עליו את המצוות. לשוני זה השלכות הלכתיות מרחיקות לכת.

